

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIII (47)

Štev. (Nº) 9

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

24 de marzo - 24. marca 1994

BOŽIDAR FINK

Za pomirjenje in spravo

V procesu osamosvajanja Slovenije in neposredno po njem je politika narodnega umiranja narekovala voditeljem, privrženec in zagovornikom komunističnega nasilja med revolucijo v letih 1941-1945 in po njej, da so ublažili napadanje tistih, ki so se nasilju upirali. Z državnega vrha se je do pred nedavnim razglašala pobuda, naj se bližnja preteklost prepusti pozabi. Ni bilo „politično“, da bi se ponavljale oznache, s katerimi so se prej sramotile protirevolucijske sile in njihovi pripadniki.

V zadnjem času pa se spet pojavljajo žaljivke, ki prihajajo celo iz ust predsednikovih javnih organov na proslavah zgodovinskih dogodkov in celo v zakonodajnih postopkih. S tem se nadaljujejo krivice iz preteklosti, prizadeva se čast znatnega, vsaj nekdanjega večinskega dela slovenskega ljudstva, ki ni sprejemal komunističnih revolucijskih pobud. Polstoletno sistematično obtoževanje narodnega izdajstva, kvislinštva in kolaboracije s sovražnikom je v nekaterih plasteh utrdilo prepričanje, da je veljavno, čeprav je zgodovinsko nevzdržno in celo brez logične konsistence.

Besedna zveza „narodno izdajstvo“ ne more označevati ravnanja, ki bi ga bilo dejansko mogoče kakorkoli pravno ali moralno kvalificirati. Naroda preprosto sploh ni mogoče izdati. Izseljenec lahko narod zapusti, renegat se mu izneverja, kdo drug ga lahko tudi onečašča ali mu dela sramoto, ne more ga pa izdati. Izdati je mogoče le fizično ali moralno osebo, kateri je storilec zavezan po naravnem ali pozitivnem pravu ali po posebni zaobljubi. Narod pa nima take osebnosti, da bi ga bilo mogoče izdati, je le skupek duhovnih vrednot, vsota čutenja in volje posameznikov. Ni moralna oseba z organi, ki bi bili sposobni izražati obvezno skupno voljo in sankcionirati odstopanje od zapovedanega ravnanja. Ne more torej nalagati obveznosti ne terjati zvestobe. Biti zvest narodu pomeni biti zvest sebi. Zato ni kodeksa, ki bi inkriminiral izdajo naroda. Tipificira se izdaja države ali vladarja, kdaj izjemno tudi

domovine, a to le v pomenu pravne institucije.

Ker je narodna pripadnost v zunanjem redu stvar proste odločitve in se vsakdo svobodno opredeljuje za določeno narodnost ali za nobeno (to načelo so sankcionirale komunistične ustave), tudi ni logično upravičeno, da se očita ali kakor koli penalizira ravnanje, ki ga kak vsiljenec označuje z izdajo naroda.

Tudi sama analiza pojma izdajstvo ne dopušča, da bi se to smelo a priori nakladati na osebno odgovornost posameznikov, sploh pa ne na kolektivno odgovornost skupin ali celih delov ljudstva. Ni namreč objektivnega dejanskega izdajstva, ker je ravnanje, ki se lahko ocenjuje za izdajalsko, tako le po osebnem namenu. Nobeno dejanje, naj bo družbi še tako škodljivo, se ne more imenovati izdaja, če ni z voljo namerjeno na uničenje ali onesposabljanje subjekta, kateremu je storilec zavezan po zakonu ali obljubi. Direktni naklep pri izdaji torej ni samo element krivde, ampak je konstitutivni element dejanskega stanja zavrženega ravnanja.

Pobudniki revolucije na Slovenskem niso imeli legitimne oblasti: ne pooblastila zakonite begunske vlade ne konsenza celotnega slovenskega ljudstva. Zato niso mogli upravičeno zahtevati, da se vsi podvržejo njihovi volji, še najmanj v imenu naroda, ki je stvar človekove intimnosti, torej samo osebne moralne vesti. Nihče tudi ni nikoli preverjal sicer abotne domneve, da bi odporniki proti komunistični revoluciji ravnali z namero, da sodelujejo pri tujem uničevanju svojega naroda.

Očitane narodnega izdajstva protikomunistom v revoluciji je tedaj nesmiselno in ne dviga intelektualne kvalifikacije tistih, ki so ga spet spravili na površje.

Slovenskim protirevolucionarjem se je nadelo poimenovanje kvislingi. Govorjenje o slovenskem kvislinštvu nima nobene stvarne podlage. Odločitve in ravnanje tistih, ki so se uprli komunističnemu uniče-

(Nad. na 4. str.)

Parlamentarna komisija za preiskavo poveljnih pobojev

Parlamentarna komisija za preiskavo poveljnih pobojev je 10. marca začela zasliševati nekdanje oznovce in knojevce, ki so bili na nižjem nivoju.

Avgust Povše iz Trbovelj je po koncu vojne „vkorakal“ v Revirje kot komisar 1. bataljona 3. brigade Knoja. Najprej je govoril o velikih množicah „različnih enot kvizlingov z juga“, ki so se umikali proti Avstriji. Pred njimi so morali zavarovati objekte. Je maja 1945, ko je odšel v Celje, kjer je bil štab bataljona. O aretacijah je dejal, da so se začele „kaj kmalu“. Naloge zanje je dajala Ozna, oni (Knoji) pa so bili le „servis“ oziroma izvrševalci. Navodila so bila ustna: pooblaščenec Ozne je poklical komandanta ali pomočnika bataljona Knoja, nato sta se „pogovorila“ o akciji. Najprej je odgovarjal precej zadržano in je dejal, da ne pomni, da bi bil kdo ustreljen

brez sodne razprave. „Čudno se mi zdi, kako si predstavljate, da bi lahko ustrelil človeka brez zaslišanja.“ Na podatek, da je bilo po vojni pobitih več tisoč ljudi, je takoj reagiral in glasno odgovoril: „To morate vi dokazati. Takole, brez dokazov obtožujete.“ Krivdo za poboje na Celjskem je zvalil na dalmatinsko brigado, ki je bila tam več mesecev, in je večkrat poudaril, da so bili z njo v zelo slabih odnosih.

Proti koncu zaslišanja se je le nekoliko „odprl“ in je npr. glede Teharij dejal: „Dobil si telefonsko sporočilo ‘toliko in toliko vojakov pošljite na Teharje’. Kaj so tam počeli, pa ni bilo dobro spraševati.“ Kljub poskusom izmikavanja je nekajkrat le povedal, da so takrat za poboje vedeli vsi, saj se takšne stvari niso mogle skriti. Sprva je poboje pri Hrastniku zanikal, kasneje pa je povedal, (Nad. na 2. str.)

Pregled dogodkov v Sloveniji

Delegacija zveze NATO v Sloveniji

Na enodnevnem obisku v Sloveniji se je mudila delegacija zveze NATO, ki jo je vodil pomočnik generalnega sekretarja NATO za politične zadeve Gerhard von Moltke. Delegacija se je ločeno pogovarjala s premierom Janezom Drnovškom, predsednikom Milanom Kučanom, obrambnim ministrom Janezom Janšo in državnim sekretarjem v zunanjem ministrstvu Ignacem Golobom, pred odhodom pa še z veleposlaniki držav članic NATO v Sloveniji. Po pogovorih s slovenskimi predstavniki je Moltke dejal, da bo premier Drnovšek okvirni dokument o pridružitvi Partnerstvu za mir podpisal 30. marca v Bruslju ter izrazil veselje, da bo NATO v okviru Partnerstva za mir v prihodnje lahko tesneje sodeloval tudi s Slovenijo.

Združitev na politični sredini

Liberalno-demokratska stranka (LDS), Demokratska stranka (DS), Socialistična stranka Slovenije (SSS) in Zeleni-Ekološka stranka (ZESS) so se na združitvenem kongresu na Bledu 12. marca povezale v novo stranko z imenom **Liberalna demokracija Slovenije**. Njen predsednik je Janez Drnovšek, podpredsedniki pa so Vika Potočnik, Igor Bavčar, Viktor Žakelj in Peter Tancig. Nova stranka se bo, sodeč po programski izjavi, zavzemala za tržno, socialno in ekološko družbo, liberalno demokratično ureditev, svobodo izbire in politiko enakih možnosti, ločenost Cerkve od države ter laično šolstvo in civilni nadzor nad oboroženimi silami, ki naj bodo

Kučan - Janša Lok se napenja

Že nekaj časa se govori med levičarji v Ljubljani, da minister Janša oz. njegovo ministrstvo pripravlja državni udar.

V svojem govoru v Novi Gorici pred dnevi je predsednik RS Milan Kučan javno omenil, da neke sile zasledujejo politike in časnikarje in celo pripravljajo njihovo fizično likvidacijo.

Sedaj pa je 32 književnikov, Novorevijašev (Grafenauer, Jančar, itd.), objavilo javno pismo Kučanu, v katerem zahtevajo od njega, da te svoje trditve dokaže ali pa odstopi!

Tako se je prvič v Sloveniji pojavila beseda „odstop“. To pa seveda ni vseh levičarjem, ki so takoj očitali Janševi okolici „protikučanovske strasti“, in da so „lumpenintelektualci“.

Pri tem je pred dnevi vojaška policija aretirala M. Smolnikarja, ko naj bi dobival od nekoga v obrambnem ministrstvu tajne informacije kot že preje (že nekaj takih je bilo danih v javnost) in da naj bi ponarejal in podtikal v ministrstvo druge za Janšo obremenjujoče dokumente.

Na vsak način se v teh dnevih odigrava velik boj proti Janši, ki iz dneva v dan dobiva večjo popularnost med ljudmi.

depolitizirane in profesionalne. Poslanske skupine strank, ki so se združile, bodo še vedno delovale samostojno, koordinatore med njimi pa bo vodja poslanskega kluba LDS Jožef Školč. Generalni sekretar stranke je Gregor Golobič, predsednik sveta stranke pa Dimitrij Rupel. Člani nekdanje DS, ki so združitev sredinskih strank zavrnili, pa so ustanovili Demokratsko unijo Slovenije — Demokrate Slovenije z začasnim predsednikom Tonetom Peršakom.

Konferenca o civilno-vojaških razmerjih v demokraciji

Dvodnevne konference, ki je potekala v Ljubljani, deloma pa na Bledu, se je udeležilo več kot 70 strokovnjakov s tega področja, od tega kar 50 tujih. Preučili so družbene spremembe v Evropi po koncu vojne in njihov vpliv na civilno-vojaška razmerja. Konferenco so organizirali mariborska in ljubljanska univerza ter obrambno-raziskovalni center pri Fakulteti za družbene vede pod pokroviteljstvom državnega zbora.

Tuji strokovnjaki so takšno obliko organizacije pohvalili, konferenca pa je bila za Slovenijo izrednega pomena, saj so se na njej poleg visokih predstavnikov zveze NATO in Zahodnoevropske unije (WE) zbrali tudi številni tuji znanstveniki, predstojniki inštitutov in strokovnjaki s področja obrambe.

Zamenjava ministrice za delo, družino in socialno varstvo

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek je 18. marca predsedniku Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Janezu Kocijančiču poslal pismo, v katerem ga v skladu s sporazumom o sodelovanju ZLSD v vladi obvešča, da pričakuje predlog novega kandidata, ki bi prevzel vodenje ministrstva za delo, družino in socialno skrbstvo, so sporočili iz kabineta slovenskega premiera.

V vladnih krogih se je zvedelo, da je med vzroki za zamenjavo ministrice za delo Jožice Puhar problematika okoli sklepanja socialnega pakta in dohodkovna politika. Predsednik vlade Janez Drnovšek prav tako ni zadovoljen s poslovanjem resorja. Dobro obveščeni vedo povedati, da tudi odnosi med premierom in ministrico niso najboljši.

Zunanji minister Lojze Peterle se je ob svojem obisku v Čilu sestal s prejšnjim predsednikom Aylwynom in novim Freiem, z zunanjim ministrom in raznimi gospodarstveniki. Čilenci so zainteresirani, da bi Koper postal njihova odskočna deska za trgovanje z Evropo, obenem pa da bi se medsebojno trgovanje povečalo. Na poti iz Čila se je Peterle ustavil v New Yorku, kjer se je sestal tudi s predsednikom Varnostnega sveta OZN, v Ženevi pa je obiskal slovensko misijo pri OZN.

V Planici so 17. marca na neuradnem treningu za svetovno tekmovanje smučarskih poletov, ki so bili ob 18. do 20. marca, prvič v zgodovini presegli daljavo 200 m. Skoraj pred pol stoletja je bila tudi v Planici prvič presežena daljava 100 m.

Prof. dr. Peter Ferdinand Vencelj

Kratek življenjepisa

Rodil se je 28. maja 1939 v Stražišču pri Kranju, v delavski družini, kot prvi od štirih otrok. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je končal v Stražišču, višjo gimnazijo pa na gimnaziji v Kranju. Po maturi leta 1958 se je vpisal na študijsko smer tehnična fizika na Univerzi v Ljubljani in diplomiral 1963. leta. Po odsluženi vojaški obveznosti je bil pet let zaposlen v razvojnem oddelku Iskre. Leta 1969 je bil izvoljen v naziv asistenta za mehaniko na Naravoslovno matematičnem oddelku Fakultete za naravoslovje in tehnologijo. Magistriral je iz področja fizike snovi, doktorsko delo pa je opravil na področju mehanike tekočin in turbinskih strojev. Po osmih letih asistentstva je bil izvoljen v naziv predavatelja, nato pa v normalnih periodah v naziv docenta in izrednega profesorja za mehaniko in osnovne tehnike. Sedaj je redni profesor za mehaniko in tehnično matematiko in vodja poddiplomskega študija iz mehanike na Oddelku za matematiko in mehaniko Univerze v Ljubljani.

Opravljal je še celo vrsto dolžnosti na

Oddelku za matematiko in mehaniko na Univerzi v Ljubljani, kjer je bil med drugim namestnik predstojnika, namestnik predsednika sveta, predsednik izvršilnega odbora, namestnik predsednika na Oddelku za matematiko in mehaniko. Na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo je bil več let predsednik izvršilnega odbora, na Univerzi pa je bil član več odborov univerzitetnega sveta. Tako se je neprestano srečaval s problemi visokega šolstva in se boril za drugačen položaj Univerze v slovenski družbi. Kot takšen je bil predlagan leta 1986 za predsednika Odbora za usmerjeno izobraževanje pri Izobraževalni skupnosti Slovenije, kjer si je prizadeval, v okviru možnega, za omilitve reformskih in političnih posledic na slovensko šolstvo.

V prvi slovenski vladi je bil minister za šolstvo in šport. V stranki Slovenski krščanski demokrati (SKD) je član izvršilnega odbora stranke in predsednik občinskega odbora SKD Kranj. Sedaj je državni sekretar v zunanjem ministrstvu, zadolžen za Slovence po svetu in manjšine.

Uradni obisk iz Slovenije

dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu

in soproga Irena,

tajnica Mateja Maček,

Alenka Mesojedec-Prvinšek, uradnica notranjega ministrstva

z namenom, da pomaga predvsem v problemih državljanstva.

PROGRAM OBISKA:

- Četrtek, 24. marca:** Uradni protokolarni obiski; ob 20 slavnostni sprejem v Slovenski hiši.
- Petek, 25. marca:** Uradni obiski, ob 18. pogovor z odborom SKA; ob 19. pogovor s SKAS.
- Sobota, 26. marca:** Ob 10.30 obisk snovnih šol, ob 14. obisk radijske oddaje Okence v Slovenijo, ob 18. društvo Triglav.
- Nedelja, 27. marca:** Ob 8.30 obisk Slomškovega doma; ob 11. obisk doma v Carapachayu; popoldan odhod v Mendoza.
- Sreda, 30. marca:** Prihod iz Mendoze, ob 20. srečanje s Krščanskimi demokrati
- Četrtek, 31. marca:** Ob 10. obisk Rožmanovega doma, ob 12. obisk Slovenske vasi in zavetišča sv. Vincencija; ob 19. tam pri obredih.
- Petek, 1. aprila:** Ob 19. na obredih v Slovenski hiši.
- Sobota, 2. aprila:** Ob 12. sestanek s SDO-SFZ-SKAD, ob 22. pri obredih v Slov. hiši.
- Nedelja, 3. aprila:** Ob 8. obisk v Našem domu v San Justu; ob 17. pri sv. Rafaelu.
- Ponedeljek, 4. apr.:** Odhod v Bariloche.
- Sreda, 6. aprila:** Prihod iz Bariloche; odhod v Córdoba.
- Petek, 8. aprila:** Prihod iz Córdoba, ob 20. obisk Doma v San Martinu.
- Sobota, 9. aprila:** Obisk osnovnih šol, srednješolskega tečaja, ob 19. obisk Pristave v Castelarju.
- Nedelja, 10. aprila:** (Državne volitve) Ob 18. sestanek s slovenskimi učitelji v Slomškovem domu.
- Ponedeljek, 11. apr.:** Obisk v Rosariu.
- Torek, 12. aprila:** Obisk v Mar del Plati in Miramaru.
- Sreda, 13. aprila:** Ob 12. srečanje z ZSMŽ; ob 21. obisk premiere Slov. mladinskega gledališča v Teatru Cervantes Šeherezada.
- Četrtek, 14. aprila:** Uradni obiski, ob 18. sestanek z borci, ob 20. sestanek z Medorganizacijskim svetom in poslovilna večerja.
- Petek, 15. aprila:** Poslovitev na Ezeizi ob 15, odhod ob 17.15.

Parlamentarna komisija...

(Nad. s 1. str.)

da so za poboje v Laškem (v rudniku Huda jama) in nad Hrastnikom (Brnca) vedeli vsi, njega je o tem obvestila Ozna. Jasno je tudi povedal, da so vsa navodila prihajala z njenega vrha, nadrejenim pa so o vsaki akciji tudi poročali. Glede izjav Polaka, Japlja in nekaterih drugih z vrha Ozne in Knoja pa je dejal: „Čisto tako reči 'Nič ne vem' je malo čudno.“

Druga priča je Alojz Petek iz Trbovelj. Tik po vojni je bil kurir pri pooblaščenca

Ozne Zdenku Pevcu v Hrastniku. Sedež so imeli v gostilni Birtič, kjer so (po pripovedi drugih prič dr. Jožetu Pučniku) v klet zapirali Hrastničane. Tam naj bi zaprli tudi štiri člane družine Podstudenšek, nadzornika rudnikov Praprotnika, Martinčiča, moža in ženo Kapelari, Alojza Legvarta in druge. Ponoči so jih odpeljali s tovornjakom nekam v okolico, kjer so jih pobili.

Petek se je spominjal le treh zaprtih (Avgust Povše, ki je bil zaslisan pred njim, o dogajanju v gostilni Birtič ni vedel nič). Priznal je, da je bil poslan v aretacijo Alojza Legvarta, ki ga je pripeljal k svojem nadrejenemu. O usodi ljudi, ki jih je Ozna zaprla pri Birtiču, se ni spomnil, kakšna sporočila ter komu jih je nosil.

Ivo Žajdela; Slovenec, 11. marca



IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Predsednik Menem je znan tudi ker izredno rad potuje. Vsaka prilika argentinske zunanje politike je primeren izgovor, da pohiti v to ali drugo državo in tako hiti širom sveta in navezuje stike; včasih po potrebi, včasih brez nje. Rad pa tudi sprejema goste. Tako je te dni gostil na kratkem obisku v Buenos Airesu severnoameriškega podpredsednika. Al Gore in njegovi hitri mimohod pa zaslužita, da se nekoliko ustavimo ob tem dogodku.

VELIKI BRAT

Argentina je svojevrstna država v mnogih ozirih. Tako tudi v zunanji politiki. Če gledamo daleč nazaj v zgodovino, bomo videli, v kakšna protislovja so zahajala domala vse argentinske vlade. Ob osvobodilni vojni so domače vojske, zlasti zaradi bistrega strateškega videnja generala San Martina uspešno premagale španske kolonialne sile. „Španci so odšli, Angleži pa so ostali za vedno,“ je v kamen izklesana sodba zgodovine.

Kljub številnim zapletljajem je res treba priznati, da je bila Argentina gospodarsko vedno navezana na Anglijo oziroma Anglija je vedno izkoriščala Argentino. Medtem ko so nekatere druge latinskoameriške države, zlasti zaradi geografske bližine, vedno bolj prehajale v krog območja ZDA, se je Argentina nenehno naslanjala na Evropo. Šele ko je sedanje stoletje že doseglo svojo polovico, se je vprašanje Severne Amerike odločilno pojavilo v argentinski vsakdanji politiki.

Ob tem je potrebno, da pogledamo tudi razmerje peronizma do Washingtona. Že ob samem nastopu moremo govoriti o spopadu. Ko je Perón prvič kandidiral za predsednika, se je severnoameriški poslanik Braden javno zoperstavil tej kandidaturi, tako da je peronizem bistro uporabil v svoj prid volilno geslo: „Perón ali Braden.“ Argentinska nevtralnost je skoro do konca druge svetovne vojne preveč dišala po „germanofilstvu“. Šele vojaška „osvobodilna revolucija“, ki je strmoglavila Perona, se je delno nekoliko bolj naslonila na Washington. To je nadaljeval tudi civilni predsednik Frondizi, ki je z ideološko levičarskega položaja izvajal trgovski realizem.

Odtlej je razmerje med Argentino in ZDA bilo podobno nezrelim zaljubljencom: nenehni spori in nehena pobotanja. Šele za časa vojaške vlade generala Galtierija, ko je Reagan vladal v Washingtonu, se je razmerje ustalilo v blestečem prijateljstvu. Tedaj so argentinski vojaški inštruktorji vadili protigverilske formacije v Srednji Ameriki pod pokroviteljstvom severnoameriške politike, in to „družabništvo“ je tako preslepilo Galtierija, da je smatral to že za zavezništvo. Tedaj je 2. aprila 1982 ukazal zasedbo Malvinškega otočja in sledečo vojno z Anglijo. Zgodilo se je, kar vsi poznamo: ZDA je podprla Anglijo, Argentina je padla v naročje „neuvrščenih“ in se celo postavila njim na čelo. To je še ojačil predsednik Alfonsín.

Peronizem je znova nastopil, to pot pod Menemom. Krmilo se je zasukalo za 180 stopinj: država je izstopila iz organizacije neuvrščenih in se popolnoma podredila in solidarizirala s severnoameriško zunanjo politiko. Bila je edina izmed latinskoameriških držav, ki je poslala ladjeve v Perzijski zaliv in sedaj aktivno sodeluje v formacijah „plavih čelad“ Združenih narodov, seveda pod okriljem ZDA. Tudi glasovanje na vseh mednarodnih forumih so popolnoma podvržena simpatijam ali antipatijam iz Washingtona.

Kako daleč je to od Peronove ideje

„tretjega položaja“ si pač lahko mislimo. A Menema to kot vsa ostala peronistična tradicija malo skrbi. Glavno je, da uživa mir na znanjepolitičnem področju in iz Washingtona prejema tako toplo zaslonbo, kot doslej še noben argentinski predsednik.

NEBRATSKI INTERESI

To se je jasno pokazalo tudi ob obisku Al Goreja, ki se je ob prihodu in ob odhodu cedil od pohval do Menema, njegove vlade in njegove politike. A med enim in drugim pohvalnim spevom je našel dovolj časa, da je pritisnil na argentinsko vlado v treh točkah, ki danes motijo popolno soglasje med Washingtonom in Buenos Airesom. To so: farmacevtski patenti, trgovanje mamil ter poljedelski prispevki. Prvi dve sta ameriški zahtevi do Argentine, zadnja pa obratno. In še prva in zadnja sta delno povezani.

Glede mamil ZDA zahtevajo, naj Argentina uvede bolj strogo zakonodajo, da bo borba proti prekupevalcem mamil bolj uspešna. Toda ta je najmanj pereča točka. Glavni problem med obema državama je trenutno vprašanje farmacevtskih patentov. V Argentini je v veljavi še vedno zakon iz leta 1864, ki dovoljuje svobodno uporabo vseh zdravilskih drog, ne da bi bilo za to potrebno dovoljenje izumitelja ali plačevanje raznih „royaltijev“. To po eni strani daje podlago cvetoči farmacevtski industriji po drugi pa omogoča zdravila po precej zmerni ceni. A svernoameriškim laboratorijem, katerim argentinska industrija „krade“ formule, to povzroča znatno škodo. Gre za številke, ki letno segajo do okoli 500 milijonov dolarjev.

Doslej so se argentinske vlade nenehno branile, da bi spremenile obstoječo zakonodajo. Pod Menemom se je to spremenilo. Že leta 1991 je predsednik obljubil severnoameriški vladi, da bo dosegel izglasovanje novega zakona. V poslanski zbornici je zakonsko besedilo umrlo v komisiji za industrijo, ki je enostavno določila, da zakona ne bo obravnavala, dokler ZDA ne preneha finančno podpirati izvoz poljedelskih pridelkov, kar odločilno škodi argentinskemu izvozu. Vlada je spremenila strategijo. Lansko leto je poslala nov osnutek, to pot v senat. A tudi tam se premika tako počasi naprej, da v vladni palači obupujejo nad uspehom.

Sedaj je prišel Al Gore. Sedemnajst ur je bil tu in mu je zadostovalo, da je razložil, da bodo ZDA še vedno podpirale svoje poljedelske izvoze, če Argentina ne spremeni farmacevtske zakonodaje ter naj ne sanjajo, da bi država mogla kdaj vstopiti v NAFTA, severnoameriško svobodno tržišče, ki ga trenutno sestavljajo ZDA, Kanada in Mehika. S to grožnjo je odšel in pustil za seboj državo, ki stoji na pragu ustavodajnih volitev. Seveda noben teh problemov nima kaj opraviti z bodočo ustavo. Pač le vprašanje: da bo Menem mogel znova kandidirati in imel dovolj časa, da izvede vse spremembe, ki so potrebne, da Argentina stopi v prvi svet, katerega pravilo do nerazvitih držav je: vi delajte to, kar mi ne delamo. Npr.: v Argentini uporabljajo umetna gnojila, ki jih uvažajo iz ZDA. ZDA pa nočejo argentinskih pridelkov, ker da uporabljajo v ZDA prepovedana umetna gnojila.

A vrnimo se k ustavodajnim volitvam. Prav te dni je umrl nevrokirurg Raúl Mitera, stara in ugledna osebnost peronizma. Bil je drugi kandidat za ustavodajnega poslanca v prestolnici. To mesto bo sedaj avtomatično zavzela Matilde Menéndez, katere ugled precej trpi zaradi škandala okoli socialnega zavoda za upokojece.

Seminar za učitelje v Sloveniji

Ljubljana — slovenska prestolnica

Pozdravi Bog te, belo mesto,
nad tabo sivi stari grad,
iz daljne sem tujine zvesto
prišel te pozno obiskat,

je pelo v naših srcih, ko smo pod večer 3. januarja prišli v glavno mesto Slovenije. Ljubljana — Emona: stara rimska vojska se je utrdila sredi vrat pred vstopom na alpski svet na Mirju, kjer še danes stojijo ostanki rimskega zidu. Nevojaško naselje pa se je najprej stisnilo ob Grad za desni breg Ljubljane, danes najstarejši del mesta.

Nastanili smo se v hotelu Lev in še isti večer prisostvovali vaji Maroltove folklorne skupine, ki nam je tudi razkazala narodne noše.

V profesorski sobi sta nas sprejela direktor škofijske klasične gimnazije dr. Jože Mlakar in direktor zavoda sv. Stanislava v Šentvidu dr. Borut Košir. Orisala sta nam zgodovino zavoda, njegov namen, način poučevanja in pogoje za sprejem v zavodih. Razkazala sta nam gimnazijsko kapelo. Čudili smo se bogato opremljenim učilnicam. Vsi smo jim zavidali tako lepe šolske prostore. Res, kako prijetno bi bilo hoditi v tako šolo!

Marijino pesem smo zapeli v šentiviški cerkvi, ko smo si ogledali njeno notranjost, pa že hiteli na Ministrstvo za zunanje zadeve, kjer nas je sprejel državni sekretar dr. Peter Vencelj. Razložil nam je delovanje, ki ga opravlja za zamejce in izseljence. Navzoči so bili njegova soproga, tajnica Mateja Maček, Tomaž Kunstelj, lazarist Likozar in druge osebnosti.

Dr. Vencelj nam je pripravil lepo presenečenje — slavnostno kosilo — v hotelu Lev. Popoldne pa smo porabili za ogled mesta in njegovih znamenitosti: frančiškansko cerkev, Prešernov trg, Tromostovje do ljubljanske nadškofije in semenišča. Pot nazaj nas je pripeljala do šolskega muzeja, ki smo si ga natančno ogledali. Sam direktor nam ga je razkazoval. Izrazil je tudi željo, da bi rad imel naše učbenike in šolsko gradivo. V mestnem gledališču

Ljubljana smo gledali „Medeni mesec“ in v lutkovnem gledališču „Dr. Faust“. Po predstavi pa smo si ogledali razstavo originalnih lutk Milana Klemenčiča, pionirja slovenskega lutkarnega gledališča. Spremljali so nas prijazni in dobri ljudje, polni dobre volje in uslužnosti. Pa prigrizka in spominčkov tudi ni manjkalo.

Na svečnico — Marijino darovanje — smo bili pri sv. maši v stolnici. Med pridigo nas je pozdravil škof dr. Kvas in nas vzpodbujal, da še naprej vztrajamo pri delu.

Po maši pa prisrčna dobrodošlica ljubljanskega metropolita dr. Šuštarja in ogled zasebne nadškofijske kapele.

Na ljubljanski magistrat je šla naša pot. Pozdravil nas je župan inž. Strgar in nam postregel z okusnim prigrizkom. Pogovor je potekal po skupinah in že smo s odpravili na gledališko prestavo „Smrt trgovskega potnika“. Igra nam je bila všeč; Ljubljanci še polnijo svoja gledališča.

Čudoviti nedeljski popoldan smo preživeli v zavodu sv. Stanislava ob odprtju „slovenskega doma“. Poleg drugih osebnosti smo se srečali z zunanjim ministrom prof. Lojzetom Peterletom. Zanimljivo se je, če smo zadovoljni s seminarjem in bivanjem v Sloveniji. Obljubil nam je obisk v Argentino.

Ogledali smo si stalno Kregarjevo razstavo in šli na kratek sestanek Zveze krščanskih pedagogov. Zanimali so se za naše šole, poučevanje in šolske pripomočke. Težko so razumeli, da nimamo nobene podpore, da delamo brezplačno. Da vzgajamo že tretji rod v ljubezni do slovenstva, verskih in kulturnih vrednot.

Kulturno središče je Cankarjev dom. To je mogočna stavba z dvorano za koncerte, gledališke predstave, festivale in druge kulturne dejavnosti. Kot posebni povabljeni smo bili na predvečer Prešernovega dne navzoči pri delitvi Prešernovih nagrad.

V treh dnevih bivanja v Ljubljani smo ugotovili, da je posebna zanimivost v tem,

da imamo tu priložnost opazovati, kako po številu majhen narod zna ustvariti v malem vso kulturno stavbo velikih narodov. V razmeroma majhnem mestu je veliko kulturnih ustanov vseh vrst. Po njih se slovenski narod uvršča v svetovno družino narodov.

Mirjam Goljevšček
Metka Slabe

Levo: dr. P. Vencelj
med Jožejko Žakelj
in Lenčo Malovrh



Zgoraj: Ravnateljica Srednješolskega tečaja, prof. Metka Mizerit, pozdravlja dr. P. Vencelja ob sprejemu na zunanjem ministrstvu.

Desno: na obisku v semeniški knjižnici.

Pismo iz Ljubljane

Ljubljana, 5. marca 1994

V torek (1. marca op. ur.) je bila zadnja, 9. oddaja o argentinskih Slovencih, ki jo je pripravil Andrej Rot. Silno smo razočarani nad to oddajo. Vsi bi radi videli in vedeli kaj več o vas, pridnih Slovecih, ki ste iz puščave naredili z golimi rokami tako lepa naselja. Zakaj so bila med prvim dvema oddajama, ko so govorili g. Kociper in drugi, vmes vložki z ljubljanskega zborovanja 1944, kjer sta dr. Rožman in gen. Leon Rupnik v družbi visokih nemških oficirjev?

Ti vložki so se samo v eni oddaji večkrat ponavljali, da so vsakega govornika označili za izdajalca. Žal mi je, da je tak vtis naredila tudi na mlade: ostali ste izdajalci. Rot je poiskal tudi Spomenko Hribar, ki je eno oddajo ves čas komentirala. Pred letom 1990, ko je videla, da se bo komunizem v Evropi sesul, je začela govoriti in pisati proti komunizmu. Pri tej podli in gnusni spletki se je posluževala duhovščine in tudi samega nadškofa. Vsa Slovenija jo je oboževala, le komunisti so bili tihi, saj so vedeli, da dela po njihovih navodilih. Vsi smo bili zaslepljeni in smo jo imeli za narodno junakinjo. Ko smo postali samostojni, je bila ona seveda pri vrhu med drugimi kot so Bučar, Rupel, Bavčar, Kacin. Vsem tem smo

verovali; a kar so naredili, je grozljivo. Glavna „kuharica“ je bila Spomenka. Spominjam se, ko se je vrnila iz Argentine, je javno na televiziji govorila: „Nič se niso spremenili, prav taki so, kot so bili...“ Pa še več podobnih stvari. G. Rot je s tem naredil veliko škodo.

Pri nas postaja zelo hudo. Komunizem je na pohodu z vso silovitostjo. Popolnoma so že vse izropali rdeči direktorji. Na vseh položajih so rdeči. Sedaj so vso silo začeli uporabljati, da bi vrgli in umazali čimbolj Janeza Janša. Radio, TV in ves tisk ga vsak dan sramoti. Vsak dan so novi pisuni z grdimi izmišljotinami. Vsako rdečo zborovanje je obdano z mnogimi zvezdami in tam je tudi naš predsednik.

Edini zaslužni borec, ki je veliko pretrpel in še vedno trpi nezaslišano sramotenje je Janez Janša. On ni iskal ne slave ne denarja. Seveda je njegov greh, da je velikokrat obelodanil komuniste in razkril več njihovih spletk in peklenških laži in zvijač. Vsa sreča je, da imamo še g. Peterleta, samo osamljena sta! G. Peterleta pa predsednik vlade potrebuje, da poteguje njegov „voz“ iz rdečega blata. Rdeči so zopet postali ošabni in samo čakajo, kdaj bodo postali popolni gospodarji, da bodo zopet imeli raj na zemlji, kot so ga imeli 50 let.

Televizijska manipulacija

Televizija Slovenija je v zadnjih lanskih dneh vsak dan propagirala novo dokumentarno nadaljevanje o življenju Slovencev v Argentini z naslovom Pričevanje o zvestobi. V spremni besedi k prvem delu je bilo rečeno, da gre za prvi resnični prikaz usode protikomunističnega tabora. Pod tem vtisom smo čakali, kaj nam bo televizija prikazala in na kateri stopnji razvoja je današnja objektivnost. Serija ima devet nadaljevanj, doslej pa smo lahko videli prvi dve. Toda že pri prvem delu smo doživeli hladno prho. V njem so se prepletale tri prvine: posnetki s praznovanj obletnic, ki jih je televizija posnela v Argentini, pripovedi nekaterih emigrantov o dogajanju med vojno, ti dve prvini pa sta bili z ostrimi rezi pogosto pretrgani z dokumentarno-propagandnimi posnetki domobranske slovesnosti, ki je bila leta 1944 na Kongresnem trgu, s posnetki prisege Nemcem, s posnetki vkorakanja partizanskih enot v (prazno) Ljubljano ter s komunističnim propagandnim filmom o generalu Leonu Rupniku. Ti dokumentarni posnetki so ga večinoma kazali v navzočnosti nemških oficirjev. Dr. Stanko Kociper je v svoji strnjeni pripovedi navedel Rupnikovo izjavo iz septembra 1943: „Če je treba, bom za Slovence tudi drek žrl“, kar je pomenilo, da se bo moral kazati v navzočnosti Nemcev (okupatorjev) ter za Slovence „heilhitlerjevati“. Pri tem je treba reči, da je bila Kociprova strnjena in natančna pripoved z

režiserjevimi rezi povsem razbita.

Avtorji nadaljevanke (Andrej Rot, Jaroslav Skrušny, Slavko Hren) so nam pokazali šolski primer, kako se da s televizijskim medijem manipulirati. Tako smo lahko pogosto videvali izjave, ki so bile posnete pred kratkim v Argentini, ki jih je režiser z ostrimi rezi pretrgal ter jih vpričo gledalca soočil s posnetki propagandne proslave iz leta 1944. Ob tem so avtorji zanemarili nekaj osnovnih dejstev. Povprečni televizijski gledalec v Sloveniji je bil pet desetletij podvržen močni komunistični indoktrinaciji. Ta gledalec ima v svojo podzavest vgrajen vrednostni sistem o okupatorjih, narodnoosvobodilnem boju, kolaboraciji oziroma o pojmi, ki iz navedenih izhajajo. Pri tako močni indoktrinaciji bi morali gledalcu nekatere osnovne pojme pojasniti, tako pa so ga prepustili na milost in nemilost posnetkom, manipulativnim režiserskim rezom („s sliko nad sliko“) ter gledalčevim indoktriniranim vrednostnim sistemom. Kakšen je bil učinek prvih dveh delov seveda ni treba posebej poudarjati. Pri tem se pojavljata še dve vprašanji. Ali Televizija Slovenija res še vedno ni sposobna narediti objektivne dokumentarne serije o protikomunističnem taboru? Ali še vedno rabi tako propagandno gonjo proti tistim, ki so je bili deležni že čez vse razumne meje?

Ivo Zajdela
„Delo“, Ljubljana



Marko Natlačen, ZDA

(Konec, 3)

Opombe h knjigi spominov

Ciril Žebot: Neminljiva Slovenija

DOBA OD LETA 1941 IN NAPREJ

V to dobo spadajo oficirski puč in številni predlogi in načrti, najprej glede zasedene Slovenije, kasneje pa za ureditev Evrope.

Avtor piše na str. 178, da je „namen puča torej moral biti predvsem notranje-političen. Začetniki puča so hoteli strmoglaviti Cvetkovićevo vladu, kateri so očitali, da ne predstavlja srbske večine.“ Ne omenja pa vloge, ki sta jih igrali ameriška Pisarna za strateško službo (OSS, Office of Strategic Service), in angleški SOE (Special Operations Executive, Vodstvo izrednih posegov). Ameriški polkovnik William Donovan, odposlanec predsednika Roosevelta, se je srečal s knezom Pavletom in vladu in ji zagrozil, da če dovolijo prehod nemške vojske, Združene države ne bodo na strani Jugoslavije pri mirovni konferenci. In ko je načelnik SOE Dalton spoznal, da bo Jugoslavija pristopila k tripartitnemu paktu, je dal povelje Martensonu, svojemu agentu v Beogradu, „da uporabi vsa sredstva, da sprožijo revolucijo“. Številne knjige, ki opisujejo ta dogodek, se strinjajo, da so Zavezniki skušali vse, da zapletejo Jugoslavijo v vojno, in nikjer ni govora, da je puč bil posledica notranje politike. „Bolje rat nego pakt“, geslo, ki so ga kričale množice na beograjskih ulicah, glasno pové, za kaj je šlo.

Nedvomno najpomembnejši predlog v očeh avtorja je predstavil dr. Ehrlich v začetku maja 1941 bivšemu banu in predsedniku Narodnega odbora za Slovenijo (NSS), dr. Marku Natlačenu, kot „svoje globoko premišljevanje in v mednarodnih izkušnjah utrjeno mnenje o narodnopolitični zaščiti zasedene in razkosane Slovenije“ (str. 208). Na kratko, ta predlog je zahteval, da vrhovna slovenska oblast, katero je predstavljal NSS, preide v podtalnost (str. 207). Na str. 219 pa naenkrat citamo dokaj drugače, da je ta predlog „predvidel podtalno obnovev demokratične vrhovne oblasti, ... saj bi se na ta način preprečilo, da bi kdo poskušal izrabiti strahotno narodno nesrečo za kak pustolovski, nedemokratični udar proti predstavništvu slovenskih demokratičnih strank. Le nesporno demokratično spočeta slovenska oblast ... bi bila po mnenju dr. Ehrlicha upravičena, pa tudi dejansko sposobna, da uspešno izvaja stroge sankcije, ki bi jih zahtevala ohranitev in končni uspeh njene podtalne oblasti v zasedeni domovini.“ Ta, bistveno drugačen opis dr. Ehrlichovega predloga daje pomislek, ali je bil resnično pisan istočasno s pregovori z dr. Natlačenom.

Toda dva tedna kasneje (str. 208) je dr. Natlačen povedal dr. Ehrlichu, da so „njegovi politični sodelavci“ (povsem verjetno so to bili člani NSS. To tudi avtor potrди kasneje na str. 227) njegov nasvet odklonili, ker je „neizvedljiv“, ker bi „samo izzival zasedbene sovražne sile“ in „bi ogrozil obstanek azila“ za iz predvsem Štajerske izgnane Slovence.

Ti „sodelavci“, premišlja avtor na str. 214, so ta predlog odklonili, „ne da bi slišali njegove (to je dr. Ehrlichove — moja opomba) razloge in doumeli zgodovinski pomen tega razloga za nadaljnjo usodo slovenskega naroda“. Z besedami „ne da bi slišali njegove razloge“, avtor obdolži dr. Natlačena brez vsakega dokaza, češ da člani NSS ni seznanil z vsebino svojih razgovorov z dr. Ehrlichom, in istočasno označi člani NSS kot nesposobne, da doumejo dr. Ehrlichov predlog. Na isti strani avtor obdolžuje odklon dr. Ehrlichovega predloga še za sledeče posledice: „Tako je v sklopu druge svetovne vojne ne le usoda

zasedene Slovenije, temveč tudi bodočnost slovenskega naroda po končani vojni ostala v neslovenskih rokah, nemških in italijanskih, kmalu pa še kominternskih.“

Knjiga Neminljiva Slovenija je bila izdana leta 1988, torej 47 let po teh dogodkih. V tem dolgem obdobju se je marsikaj dogodilo, kar bi moralo avtorja če že ne siliti, pa vsaj mikati, da se vpraša, v kaki meri bi sprejem dr. Ehrlichovega daljnosežnega predloga iz maja 1941 dejansveno preprečil ali spremenil razvoj in potek dogodkov v zasedeni Sloveniji. Če bi avtor o tem razmislil, bi nedvomno moral priti do spoznanja, da ta predlog ne bi niti zakasnil, še manj pa preprečil, da bi KPJ uporabila to idealno priliko za to, kar avtor opisuje na str. 236 kot „edinstveno zgodovinsko priložnost za nasilno boljševizacijo Slovenije“ (moje podčrtanje). Treba se je tudi spomniti, kaj se je zgodilo z Dražom Mihajlovičem kljub temu, da je začel upor že tedaj, ko so komunisti skupaj z Nemci slavili vojaške uspehe, ki so sledili od sramotne pogodbe med Ribbentropom in Molotovom. Na podlagi vsega, kar je danes dokumentirano, je neoporečno tudi dejstvo, da bi bili komunisti prvi, ki bi z veseljem izdali italijanskim oblastem skrivališče podtalne slovenske oblasti in se je tako znebili — brez krvi na svojih rokah!

Drugi predlogi pa se tičejo ureditve Slovenije v Evropi. Avtorjevi načrti v tem pogledu izhajajo v veliki meri iz dr. Ehrlichovega opisa posledic pariške mirovne konference, o katerih piše na str. 222 takole: „Svetovnozgodovinska napaka mirovne konference v Parizu je bila ustanovitev male nemške Avstrije“, in potem nadaljuje: „Zato se naša življenjska teza glasi: Med Slovenci in severnimi Slovani mora biti živa, državno-pravna vez“, in da „Slovenci čutimo, da je potrebno postaviti os Gdansk-Varšava-Praga-Bratislava-Dunaj-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Solun“. Na str. 225 pa zaključí, da „... mislimo, da bi bila prav Slovenija najbolj posrečen sedež tako velike evropske unije“. Očividno je avtor kot zapisnik in zvesti apostol vso to fantazijo sprejel kot preroško modrost.

Tu naj bi se te sanje skončale, toda nekaj let kasneje je avtor v Rimu našel skupino ljudi, ki je smatrala nekaj podobnega za rešitev srednjeevropske ureditve. „Ker smo bili prepričani, da bi Intermarium, ko bi bil uresničen po prvi svetovni vojni, preprečil izbruh druge svetovne vojne, smo vanj trdno upali.“ Tudi te sanje „Srednjeevropskega zveznega kluba“ so ostale le sanje.

Temu predlogu sta sledila še dva. Najprej avtor predloži (str. 335) zahodnim zaveznikom zaupen predlog, „naj bi slovensko ozemlje s Trstom od Nemcev zavzela poljska vojska ... zmagovite zavezniške Poljake bi Slovenci sprejeli z odprtimi rokami ... in le-ti bi se lahko za stalno naselili v Sloveniji“. S tem predlogom je avtor upal uspeti tam, kjer Churchill ni mogel, namreč prepričati Roosevelta za prodor proti Dunaju skozi Ljubljansko kotlino.

Kasneje (str. 394) je bil v Rimu ustanovljen, „mimo dr. Kreka“ Akcijski odbor za združeno in suvereno slovensko državo, katere tajnik je bil avtor. Ta odbor si je postavil za cilj uresničitev dr. Ehrlichovega nekdanjega načrta, toda tokrat v bolj skromnem obsegu. V novi obliki je ta predvideval ustanovitev na podlagi švicarskega vzorca države, ki bi jo sestavljalo 1.600.000 Slovencev, 300.000 Italijanov, 200.000 Furlanov, 200.000 Hrvatov in 300.000 Avstrijcev!

Je potrebno, da se označijo vsi ti načrti — ne glede na to, da so bili dobromisleči — kot sanje brez najmanjšega upoštevanja na

Za pomirjenje in spravo

(Nad. 1. str.)

vanju idejnih nasprotnikov, nimajo ničesar skupnega s tistim, kar je na Norveškem pomenilo gibanje Vidkunga Quislinga. Njegova „Nasjonal Samlung“ je imela že od 1933 očitno fašistični program. Po nemški zasedbi Norveške je ta stranka prevzel vso oblast v deželi, sprejela za norveški narod idejo germanske enotnosti in se odkrito pridružila uresničevanju nacističnega osvajalnega načrta. Pod njeno vladu so se formirale enote, ki so se vključile v nemški strankarski vojaški sestav in se aktivno udeleževale vojnih dejanj na zunanjih frontah. Kdor vsaj od daleč pozna tedanje razmere na Slovenskem, mora zavrniti podtikanje kvislinštva slovenskim domobrancem. Pri nas ni bilo političnega gibanja, ki bi se zavzemalo za vtapljanje v nemštvo ali celo privzemalo nacistično miselno in programsko usmeritev. Če se je med vojno kdaj pokazala tendenca za modus vivendi z Nemčijo, je bila to le trenutna taktična koncepcija, ki je izhajala iz upoštevanja možnosti, da bi Nemčija v vojni zmagala, in iz prepričanja, da je za tak primer primer treba pripravljati za Slovenijo primerni prostor v evropskem sestavu. Tako ravnaajo zreli narodi, ki načrtujejo prihodnje politične usmeritve z upoštevanjem možnih alternativ. Vendar je neizpodbitno dejstvo, da se je demokratični nacionalni tabor bal nemške zmage, medtem ko se je komunistična naveza potegovala za dominacijo svetovnega imperija komunistične internacionale in za sovjetsko Slovenijo.

Če že ne čut za pravičnost, bi vsaj skrb za lastno podobo previdnega človeka morala omajati tiste, ki nekritično ponavljajo krilatico o domobranski prisegi Hitlerju. Očitno je namreč, da tisti, ki suženjsko ponavljajo propagandno udrihalico, ne poznajo niti besedila takratne prisage. Tu ni priložnosti za analizo, vendar je že iz površnega branja vidno, da je šlo za zavezo slovenskim nadrejenim v prizadevanju za slovensko domovino. Nemške sile se omenjajo le kot udeleženec v ključni skupnosti proti elementom, ki so mimo sicer upravičenega odpora proti okupatorju uničevali življenje, duhovno svobodo in imetje slovenskih ljudi pod vodstvom in za interese komunistične partije. Posebno od predstavnikov najvišjih državnih organov se mora zahtevati, da ne nadaljujejo zločinskega obrekovanja, ki se ponavlja že izpred pol stoletja.

S tem v zvezi je obtoževanje kolaboracije z okupatorji. Beseda sodelovanja označuje sicer le objektivno dejstvo skupnega delovanja brez neposrednega moralnega vrednotenja. Pod nadomestno avtoriteto okupacijskih sil so takrat delovali preskrbovalni organi, učitelji, delavci v prometu svetovno politično stvarnost? Kar pa je še bolj nerazumljivo, je dejstvo, da se avtor tega osnovnega načela ni zavedel.

Nekako v istem času — vse kaže, da se je to zgodilo že konec leta 1945 — (str. 383) je dr. Krek „pod vplivom svojih medvojnih zaupnikov pretrgal celo z menoj“. Ta kriptični opis tega preloma gotovo vabi na vprašanje: zakaj? Odgovor pa je dokaj jasen.

Enako kot sem začel to oceno s citatom, jo bom tudi zaključil. V ta namen bom uporabil citat iz dr. Henry A. Kissingerjeve ocene knjige *The Downing Street Years*, katere avtorica je Margaret Thatcher (*The New York Times Book Review*, 14. novembra 1993): „Pisatelji spominov vedno želijo imeti prav, posebno kadar branijo sporne odločbe.“ In nato nadaljuje: „Tako močna so njena prepričanja, da ne smatra za potrebno, da jih razloži.“

in poštinih zvezah, pravosodno osebje in drugi. Nikomur od teh se ne očitajo kolaboriranje s sovražnikom. Nečastno naj bi bilo samo tisto sodelovanje, ki je imelo namen skrbeti za javno varnost.

Kaj je pravzaprav sodelovanje? To je zavestno, premišljeno začeto in načrtno združevanje sil za skupni smoter. Predvsem skupni smoter daje sodelovanju obstojnost in vsebino. Sodelujejo družabniki v gospodarskih podjetjih, pripadniki organizacij za doseganje kulturnih, zdravstvenih, vzgojnih, dobrodelnih in drugih namenov ali zavezniki pri skupni obrambi mednarodnega reda in vesoljnih vrednot ali pa za obravnavanje sveta. Vse druží skupni smoter. Toda če komu gori hiša in mu pomaga gasiti sosed, s katerim je ta v divjem sovraštvu, oba skupno delujeta za isti neposredni cilj, vendar vsak iz drugačnih nagibov: prvi, da si rešuje imetje, drugi, da požar ne zajame njegove hiše. To torej ni pravo sodelovanje, je le hkratno prizadevanje pri isti stvari, a iz različnih nagibov. Nastop domobranstva ni bil premišljeno načrtovan, marveč ga je neustavljivo izzvala situacija, v katero je revolucija pogrnala ljudstvo. Domobranstvo ni imelo z nemškimi silami skupnega vojaškega in političnega smotra. V zavesti njegovega vodstva in pripadnikov je bilo, da hoče nacistična Nemčija vsiliti Evropi nov red, ki ne bi temeljil na vesoljnih vrednotah, in da v tem redu slovenskemu narodu ne bi bilo življenja ne svobode. V takem položaju je, nasprotno, bil namen domobranstva varovati življenjske vrednote slovenskega ljudstva pred strahotnimi represalijami okupatorja in terorističnim nasiljem revolucije in preprečevati, da bi Slovenija po propadu črnega in rjavega fašizma prišla še pod rdeči fašizem. Smoter obeh vojaških sil torej ni bil skupen, skupni so bili le nekateri trenutni naključni interesi, zato med njima ni bilo pravega sodelovanja.

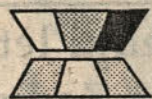
Vse, s čimer se napada protikomunistični tabor, je tedaj nezgodovinsko. Potvarjajo se dejstva in izkrivlja se resnica o pravih namenih obeh strani. V opreki s stvarnostjo današnjega trenutka pa je tudi krčevito vztrajanje na pozicijah iz bratomornega boja in dobe absolutističnega nasilja. Zgodovinski razvoj je zavrgel izjavo: vljeni miselni in politični sistem med starino in je izgrebanje in poveljevanje polomije nezgodovinski anahronizem in v današnji svetovni konstelaciji škodljivo početje. Nekritično obmetavne s frazami iz revolucionarnega besedišča izpred pol stoletja pa je nesprejemljiv napad na časi pobitih in živih Slovencev, torej kršitev ene od temeljnih človekovih pravic. To je še bolj nevzdržno, kadar prihaja iz ust aktivnih funkcionarjev lokalnih in celo najvišjih republiških organov. S takim sektaškim ravnanjem se kompromitira slovenska država, ki ji lahko preti zmanjšanje mednarodnega ugleda, če bi bile za zadevo zainteresirane evropske ustanove za varovanje človekovih pravic, katerih članica je Republika Slovenija in med katerimi jo zastopa celo predsednik ustavnega sodišča.

Šele ko bo uradno revidirana ocena naše bližnje preteklosti in bodo prevrednoteni dejavniki, ki so nasprotovali nastopajoči prevladi komunističnega nasilja, bodo med slovenskim narodom v domovini in po svetu dane možnosti za mirno sožitje. Ko bo prišlo v splošno zavest pri vseh poštenih boricah za svobodo na obeh straneh, da so bili oboji žrtve komunistične revolucije, ki mora biti obsojena in odpravljeni njeni nasledki, bo dosežena potrebna sprava.

Delo; Pisma bralcev.
5. februarja 1994.



NOVICE IZ SLOVENIJE



SLOVENC V ARGENTINI

LJUBLJANA — Slovenski odbor Svetovnega energetskega sveta (WEC) je pripravil dokument, v katerem je predstavljen, iz njegovega vidika, razvoj energetike v Sloveniji. Iz njega je razvidno, da jedrska elektrarna v Krškem ne bo zaprta pred koncem njene življenjske dobe (pred letom 2023). Druga važna točka naj bi bila zvišati uporabnost energije, ker se danes na eno enoto energije ustvari kar trikrat manjši družbeni bruto proizvod kot v zahodni Evropi.

MARIBOR — Pianistka Nataša Majer je posnela lasersko ploščo z Mozartovimi deli. Na eni strani je posnet Koncert za klavir in orkester v C duru, kjer jo je spremljal simfonični orkester RTV Slovenija z dirigentom Andražom Hauptmanom, na drugi strani pa Sonata v F duru. Plošča je bila posneta na koncertu v Cankarjevem domu lani novembra. Vse to ne bi bilo omembe vredno, če ne bi bila Nataša stara šele 14 let. Letos bo končala osmi razred osnovne šole v Mariboru, četrti letnik Srednje glasbene šole in zadnji semester Visoke glasbene šole v avstrijskem Gradcu. Sredi leta bo opravila sprejemni izpit za vpis na visoko glasbeno šolo v Kölnu. Sicer je pa že z enajstimi leti posnela svojo prvo kaseto, tudi z Mozartovimi deli in lani decembra uspešno igrala na turneji po državah Beneluxa.

RADOVLJICA — Radovljiški izvršni svet je predlagal ministrstvu za promet in zveze, da bi avtocesto Hrušica-Vrba priključili na sedanjo magistralno cesto pri Lescah in ne pri Vrbi, ker je prenevarno. Zaenkrat pa to še ni predvideno; možno bi bilo šele takrat, ko bi gradili odsek Vrba-Črniče-Podtabor.

TRENTA — Lani je kamniti plaz z vrha gore Berebica poškodoval del ceste Bovec-Trenta. Cesto so popravili, vendar nad cesto še visijo ogromne gmote skal (približno 30.000 kubičnih metrov), ki se bi lahko neznankdaj odrgale. Zato so postavili ob cesti posebne varnostne semaforje, ki bodo delovali s pomočjo mreže senzorjev, postavljene po razpokah plazu 800 metrov nad cesto. Vsak najmanjši premik skalovja bo prižgal rdečo luč na cesti. To je prva taka uporaba na slovenskih cestah, že več časa pa jo uporabljajo slovenske železnice.

NOVA GORICA — Prvič v zgodovini slovenskega pop in rock glasbe so izbrali zmagovalce v devetih kategorijah. Podelili so jim nagrade Zlata nota 93, slovenska različica za nagrade Gramy. Za najboljšo rock skupino so izbrali Sokole, najboljšo pop skupino Pop design, najboljšega pevca Vilija Resnika, najboljšo rock ploščo Gate na glave, najboljšo pop ploščo in najboljšo uspešnico Ko si na tleh (Pop design), najboljšega bobnarja in kitarista iz skupine Šank rock iz Velenja, najbolj obetano skupino Spin. Za svojo življenjsko delo pa je dobil Zlato noto rockovski veteran Janez Bončina-Benč.

MARIBOR — Skupina Čudežna polja je v svojem enaindvajsetem letu obstoja ustvarila dve novi pesmi, ki sta postali uspešnici na raznih radijskih postajah. Obe sta parodiji na glasbo tehno, ki poplavlja radijske valove. Imenujeta se Tehno Boom Planet in Gremo v Evropo. Izdali pa so tudi kaseto s tehno in rock vsebino.

LJUBLJANA — Mladi (16 let) harmonikar Miha Debevec iz Rakitne je izdal kaseto s polkami, valčki, mazurkami, koračnicami in venčkom narodnih z naslovom Prvak harmonikar. Debevec je pospravil že več prvih mest na tekmovanjih tako v Sloveniji kot v tujini. — Luna pa je naslov kasete, na kateri poje Deja Mušič in sicer rockovske skladbe. — Jazzovske uspešnice izpred desetletij je Ljubljana jazz selection

z Damjano Golavšek preoblekla v „latinsko funk glasbo“ in jo izdala na kompaktni ploči in kaseti.

LJUBLJANA — Znanstvenoraziskovalni center SAZU je pripravil s projektom Pot kulturne dediščine foto monografijo Jaka Čopa Slovenski kozolec. Izdaja knjige je dvojezična, slovensko-angleška, avtor pa je med nabranimi primerki izbral 170 najbolj zanimivih fotografij. Zdaj so se odločili, da jo posredujejo najuglednejšim znanstvenim in kulturnim ustanovam, narodnim parkom, muzejem in drugim pomebnim ustanovam po svetu. V ta namen so odprli fond, v katerega bi slovenske ustanove in podjetja vlagale in odkupovale knjige ter jih posredovala tem naslovnikom. Istočasno bi si pa tudi z recipročno izmenjavo brezplačno zagotovili tuje publikacije, ki zanimajo Slovensko akademijo znanosti in umetnosti.

PODGORJE — Na gori Slavniki so hoteli zgraditi meteorološki radarski center v Sloveniji. Že pred leti so z barikadami vaščani Podgorja pokazali, da so proti taki gradnji, ker naj bi se bali radarskega sevanja. Gradnja stoji že štiri leta, na zadnjem občnem zboru pa so dokončno zavrnili predlog za dokončanje gradnje na Slavniku.

LJUBLJANA — Na Inštitutu za varovanje zdravja so pregledali podatke, ki se zbirajo v perinatološkem informacijskem centru. V obdobju 1987-1992 so zasledili, da se v gorenjski regiji rodi 18 otrok s prirojeno okvaro na 1.000 rojstev, v novogoriški 23,1, v celjski 18,4, v koprski pa 16,6. Slovensko povprečje se vrti okoli 16,6 otroka s prirojenimi napakami na 1.000 rojstev.

LJUBLJANA — Po nekaterih podatkih naj bi bilo v slovenskem glavnem mestu okoli 500 taksistov, kar je — po mnenju poznavalcev — odločno preveč (s 150 bi jih bilo zadosti, pravijo). Pravijo tudi, da vsak četrti taksist nima potrebnih dovoljenj, ne pozna mesta in ne obvlada slovenščine. In to kljub temu, da morajo taksisti opraviti izpit iz vsega tega, če hočejo imeti urejene papirje. Nekatere taksije pa vozijo begunci, ki ogovarjajo stranke kar v domačem srbsko-hrvaško-bosanskem jeziku...

CELJE — Na celjskem območju živi okoli 400 muslimanskih družin, ki so si v Celju uredile hiše za družabna srečanja, za vzgojne in izobraževalne namene, v njej pa bo tudi mesdžid — molilnica.

LJUBLJANA — V Sloveniji je malo manj kot pet tisoč kilometrov avtocest, magistralnih in regionalnih cest, petsto kilometrov regionalnih cest pa je še asfaltiranih. Zaradi vse manjšega fonda za vzdrževanje in popraviljanje cest naj bi bilo kakih dva tisoč kilometrov cest poškodovanih in slabo vzdrževanih. Kljub temu pa je promet po njih narasel od 15 do 20 odstotkov in se približuje ravni, kakršno je dosegel pred osamosvojitvijo.

POMJAN — Poslovna darila so vedno bolj iskana, vendar so večinoma uvožena. Zadnje čase pa se tudi razvija tovrstna industrija, ki ponuja kupcem izvirna slovenska darila. Podjetje Lan je eno od takih in integralno (od zamisli do izdelave) proizvaja izdelke. Na leto pripravijo pet ali šest različnih serij v 1.000 do 1.500 setov. Serije imajo lahko take izdelke: pod imenom čebelica se dobi panjsko končnico, ročno pleteno košaro, naravni napitek lojtrca, domači med in vrečko morske soli; v setu kulinarika je naravni napitek lok, žličnik, marinirana prepeličja jajca s tartufi in namaz iz njih, pa še vrečka morske soli. V drugih je lahko sončna ura, keramična posoda, vaška situla (kovinska posoda, najdena v Vačah) ali dražgoški kruhek. Začeli so z izborom predmetov iz Istre, zdaj pa uporabljajo že dediščino iz drugih slovenskih pokrajin.

Osebne novice

Krsti: Krščen je bil Tomaž Danijel Kostelec 12. marca v cerkvi Señor de los Milagros, sin inž. Toneta in cont. Marije roj. Repovž. Botra sta bila lic. Andrej Kostelec in Marinka Pintar. Krstil je Jože Repovž, SDB.

6. marca je bil krščen v Bariločah Goran Magister, sin Milana in prof. Anice roj. Arnšek. Botra sta Ivan in Cilka Arnšek, krstil pa je župnik Branko Jan.

Krščen je bil v nedeljo, 20. marca v slov. cerkvi Marije Pomagaj, Damijan Dobovšek, sin Martina in Marjanke roj. Lenarčič. Krstil je dr. Jure Rode.

Srečnim družinam iskreno čestitamo!

Pričetek slovenskih šol

Osnovna šola

Po poletnih počitnicah, ki so jih osnovnošolski otroci preživeli s svojimi starši po raznih krajih Argentine, na morju itd. ali pa v slovenski šolski koloniji v Córdoba, so se spet pričele argentinske šole, skupaj z njimi pa tudi slovenski sobotni tečaji.

V nedeljo, 13. marca so imel šolarji pričetno mašo v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Cerkev v Slovenski hiši je bila nabit polna. Nato pa so odšli otroci v veliko dvorano, kjer so po pozdravnih besedah videli na odru pravljico zgodbo PE-PELKA, po Charlesu Perraultu. Pripravila jo je slovenska šola „dr. Grgorij Rožman“ iz okraja San Martín, režiral pa Maks Borštnik. Važnejše vloge so odigrali starejši, vile, goste, služabnike in gozdne živali pa šolski otroci. Bogata scena in zanimiva vsebina so pritegnile mlade oči, naslednji teden pa se je že pričela redna šola.

Srednješolski tečaj

Pričelo se je tudi redno delo v Srednješolskem tečaju. V soboto, 5. marca so bili sprejemni izpiti za prvi razred (slovensko branje, pisanje in govorjenje) naslednje sobote pa vpisovanje, popravni izpiti in pričetna maša v slovenski cerkvi. Šola je

vsako drugo soboto in obsega pet šolskih ur in sicer slovenščina (v raznih oblikah), slovenska zgodovina in zemljepis, petje, verouk in načelna vzgoja.

Slovenski visokošolci

Pred 40 leti so se slovenski visokošolci združili v društvo SKAD (Slovensko katoliško akademsko društvo), ki je odigralo veliko vlogo v zgodovini naše skupnosti. Prirejalo je predavanja, kulturne prireditve itd.

Z leti pa je društvo zamrlo, kar je bilo v škodo skupnosti, ker so bili slovenski visokošolci prepuščeni argentinskemu okolju, ki jih seveda zelo privlači na univerzi. Sedaj pa se je zbralo nad 30 visokošolcev na Pristavi in v soboto, 12. marca obnovilo SKAD, na splošno zadovoljstvo starih in mladih. Tako bodo lahko prijatelji prišli skupaj iz srednješolskega tečaja na visokošolsko raven in se tudi lahko skupaj izpopolnjevali v specifično slovenskih problemih na primerni višini.

Predsednik obnovljenega društva je Jani Dobovšek, tajnica Helena Žužek, blagajničarka je Monika Kambič, odborniki pa Miki Arnšek, Tomaž Žužek in Marjan Vivod.

Tak dogodek je nekaj edinstvenega v slovenski emigraciji, kajti skoraj ni primera, da bi zopet oživel neko društvo, ki je zamrlo.

Med Slovenci v Porabju

Včeraj je v Gornjem Seniku v Porabju gostovala igralska skupina kulturno-prosvetnega društva Ivan Cankar iz Šentjošta.

V Porabju je največje slovensko naselje Gornji Senik, saj ima približno osemsto prebivalcev. Monošter, čeprav večji, ni večinsko slovenski, vendar hodi tja na delo zelo veliko Slovencev.

Gornji Senik ima osemletko s peturnim poučevanjem slovenskega jezika. Poleg tega vsakih štirinajst dni v 900 izvodih izhaja v Murski Soboti časopis Porabje.

Šentjoška igra ima dolgoletno tradicijo, ki sega v čas med prvo svetovno vojno. Igrali so večinoma ljudske igre s kmečko tematiko, ki jo je takratni igralec in gledalec najlažje razumel. Z velikim trudom so Šentjoščani zgradili nov kulturni dom, kjer zdaj uspešno deluje kulturno prosvetno društvo, ki nosi ime Ivana Cankarja. Dramska skupina se v letošnji sezoni predstavlja s komedijo Namišljeni zdravnik in pa veseloigro Kekec, s katero so se večkrat predstavili pri Slovencih v Gornjem Seniku. Sponzorirajo jo izseljensko društvo Slovenija v svetu in drugi manjši pokrovitelji.

B. Kocmur
„Slovenec“ 19. 3. 94
po telefaksu

Mogoče bi vas zanimalo vedeti, da...

— da so letos slovenski kristjani za Petrov novič — dar Svetemu sedežu, ki ga oddajajo v puščico na praznik sv. Petra in Pavla, zbrali vsoto, enkovredno 8000 nemškimi markam...

— da je katoliški tedni Glas koncila postal s svojimi odkriti članki tako rekoč edini opozicijski in neodvisni časopis v Tujmanovi Hrvaški...

— da po statistikah slovenske cerkve redno obiskuje nedeljsko mašo okrog 25 odstotkov slovenske populacije...

— da je koprsko tiskovno društvo Ognjišče dobilo v slovenskem radijskem in televizijskem etru štiri radijske frekvence, in sicer na Sveti gori, Tinjah pri Kopru, na Krvavcu in na Boču...

Mladika, Trst

Ministri za promet 40 evropskih držav, med njimi tudi Slovenci, so na Kreti sprejeli deklaracijo, ki pomeni osnovo za skupno evropsko politiko za razvoj prometa ter koridorjev med vzhodno, srednjo in zahodno Evropo.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrljske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

Gumbi in gumbnice - Mirko Vasle, Pje. Allende 386; Ramos Mejía; tel. 657-3288

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

NEVESTE - 15 LET: Izdelava šopkov in naglavkov iz svežih cvetov. Gabrijela Marolt - Tel. 664-1656.

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ - Capital - Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. Elektro Ader - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sredi in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni Marjeta Šenk - Tel.: 762-2840.



LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati - odvetnica - ponedeljek, sredi, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada; Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure. - Laval 1290, pis. 402 - Tel.: 382-1148

dr. Vital Ašič - odvetnik - ponedeljek, sredi, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs - odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave - privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov - Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Garden Pools - konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanje M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

47. redni letni občni zbor društva Zedinjena Slovenija

Upravni svet društva ZEDINJENA SLOVENIJA sklicuje 47. redni občni zbor v soboto, 26. marca 1994 ob 19. uri v prostorih Slovenske hiše, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

DNEVNI RED

1. Izvolitev dveh overovalcev zapisnika in dveh preštevalcev glasov.
2. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročila upravnega sveta in nadzornega odbora ter sklepanje o njih.
4. Potrdilo članarine za leto 1994.
5. Sprememba čl. 13 društvenega pravilnika.
6. Slučajnosti.

Po določitvi 16. člena društvenih pravilov bo občni zbor sklepčen eno uro po tem, ko je bil sklican, ob vsaki udeležni članov.

Z vsemi pravicami se morejo zastopati med seboj zakonci, starši in otroci. Pooblaščenec morejo imenovati tudi člani, ki bivajo izven Velikega Buenos Airesa ali jih ovira belezen ali služba. Pooblaščenec se morajo izkazati s pismenim pooblastilom.

Pred občnim zborom bo v cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za vse pokojne člane Zedinjene Slovenije.

Slovenska kulturna akcija Obisk gledališčnikov iz Slovenije: Branje literarnih del Vloga gledališča v uporabi proti diktaturi razprava in debata

Predstavitel knjig Celjske Mohorjeve družbe,
darovanih Slovencem v Argentini

v ponedeljek, 11. aprila, ob 20. v Slovenski hiši

OBVESTILA

SOBOTA, 26. marca:

Občni zbor Zedinjene Slovenije ob 19. v Slovenski hiši.

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 27. marca:

V Rožmanovem domu ob 11.30 sv. maša in kosilo.

VELIKI ČETRTEK, 31. marca:

Obredi v Slovenski hiši, ob 19. uri sv. maša.

VELIKI PETEK, 1. aprila:

Obredi v Slovenski hiši ob 19. uri.

VELIKA SOBOTA, 2. aprila:

Velikonočni obred v Slovenski hiši: ob 22. uri slovesna sv. maša.

SREDA, 6. aprila:

1. letošnji sestanek ZSMŽ, ob 17. uri v Slovenski hiši. Govori dr. Alojzij Starc:

Družina v slovenski skupnosti v Argentini, postani, kar si!

SOBOTA, 9. aprila:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

PONEDELJEK, 11. aprila:

Pri SKA: Obisk gledališčnikov iz Slovenije: branje literarnih del, Vloga gledališča v uporabi proti diktaturi (razprava in debata), ob 20. uri v Slovenski hiši.

PROGRAM O OBISKU

DR. P. VENCLJA,

GLEJ NA 2. STRANI.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 60; obmejne države Argentine 90
USA dol.; ostale države v obeh Amerikah
100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Av-
stralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za
pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno
pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

Slomškov dom

Na cvetno nedeljo, 27. marca,
ob 8.30:

blagoslov oljk in butaric, pocesija v
spomin Jezusovega vhoda v Jeruza-
lem in maša z branjem pasijona.
Pri obredih bo prof. dr. Peter Vencelj,
državni sekretar za Slovence po svetu.

Na velikonočno nedeljo,
3. aprila,
ob 10. uri sveta maša za žive in rajne
ramoške rojake.

Slovenski dom Carapachay

Na cvetno nedeljo, 27. marca, bo med nami državni tajnik
za Slovence po svetu, dr. Peter Vencelj in njegovo spremstvo

Ob 11.30 bo blagoslov oljk in sv. maša

Ob 12.30 skupno kosilo

nato pa igre, balinanje, odbojka, šah, karte in družabnost

Rojaki in prijatelji, lepo vabljeni!

Društvo Slovenska pristava

vabi vse člane, prijatelje in znance na srečanje
z državnim sekretarjem dr. Petrom Venceljem

Ob 19. uri kulturni program, nato častna pogostitev.

V soboto, 9. aprila 1994

República de Eslovenia 1851 - Castelar

Domobranci!

V četrtek, 14. aprila, ob 16. uri bo naše srečanje v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158, z državnim sekretarjem dr. Petrom Venceljem.

Pogovor bo o naši aktualnosti z ozirom na uradno zadržanje slovenske vlade do nas.

Lepo vabi Zveza borcev!

Naš dom

na veliko noč, 3. aprila, po sveti maši

sprejem državnega sekretarja za Slovence po svetu dr. Petra Venclja,
velikonočna akademija in velikonočni žegen ter ogled razstave ročnih del
počitniških dni.

Lepo vabljeni!

San Justo